



Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Warszawa, data: 16 grudnia 2024 r.

znak sprawy: DZF-XIII.054.5.2024.FM

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 6716 Pań Posłanek Iwony Marii Kozłowskiej i Anny Wojciechowskiej w sprawie działań Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej na rzecz zapewnienia dostępności

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację, przedstawiam następujące informacje.

1. Jakie konkretne działania zostały podjęte w ministerstwie oraz jednostkach podległych w celu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami?

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR) realizuje działania wynikające z przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2024 poz. 1411) (dalej: ustawa o zapewnianiu dostępności) jako podmiot publiczny zobowiązany treścią ww. aktu prawnego.

Ponadto, MFiPR jako urząd obsługujący ministra ds. rozwoju regionalnego koordynuje politykę zapewniania dostępności (art. 8-10) i wdrażania ww. ustawy na poziomie krajowym (np. obsługa funkcjonowania Rady Dostępności (art. 13), procesu raportowania stanu zapewniania dostępności na poziomie kraju (art. 11), czy certyfikacji dostępności i (art. 15 – 28).) MFiPR koordynuje także wdrażanie programu rządowego na rzecz poprawy zapewniania dostępności (Program Dostępność Plus).

Działania ministerstwa w zakresie koordynacji polityki zapewniania dostępności oraz podmiotu odpowiedzialnego za wdrażanie ustawy z dnia 26 kwietnia 2024 r. o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze są opisane m.in. na dedykowanej stronie internetowej, gdzie zebrane są wszystkie główne inicjatywy oraz produkty i efekty prowadzonych prac: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-europejskie-bez-barier/dostepnosc/program/>

Jednocześnie jako podmiot publiczny zobowiązany ustawą, MFiPR m.in:

- ✓ 1) spełnia minimalne wymagania w zakresie zapewniania dostępności opisane w art. 6 ww. ustawy (przekazuję link do strony internetowej, zawierającej rozszerzone informacje o dostępności ministerstwa:
<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/informacja-dla-osob-z-niepelnosprawnosciami> oraz link do deklaracji dostępności MFiPR:
<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/deklaracja-dostepnosci-ministerstwa-funduszy-i-polityki-regionalnej>)
- 2) od 2020 r. MFiPR zapewnia koordynatora ds. dostępności (link do strony z danymi kontaktowymi koordynatora ds. dostępności:
<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/informacja-dla-osob-z-niepelnosprawnosciami>)
- 3) sporządza, publikuje i realizację plany na rzecz poprawy zapewniania dostępności (dotychczas powstały dwa takie plany) (link do miejsca publikacji planów MFiPR na rzecz poprawy zapewniania dostępności:
<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/plan-dzialania-na-rzecz-poprawy-zapewniania-dostepnosci-osobom-ze-szczegolnymi-potrzebami>);

Ministerstwo jako podmiot odpowiedzialny za koordynację polityki dostępności konsekwentnie podnosi stopień dostępności budynku i oferowanych w nim usług. Realizując plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2023-2024 Ministerstwo przeprowadziło m.in. następujące inwestycje :

- montaż 2 szt. planów tyflograficznych o wymiarach dostosowywanych do przestrzeni przy wejściu głównym od Wspólnej i od strony Żurawiej do budynku Ministerstwa, które odzwierciedlają układ pomieszczeń na parterze;
- instalacja 7 szt. znaczników dźwiękowych wchodzących w skład systemu nawigacyjno-informacyjnego, które udzielają informacji o lokalizacji, a w dalszej części komunikatu informują, dokąd można się udać z tego miejsca;
- wykonanie podjazdów wraz z poręczami przy wejściu do Ministerstwa od ulicy Wspólnej 2/4;
- wykonanie oznaczenia o zmiennej fakturze przy wejściu do budynku;
- montaż automatycznych drzwi wejściowych;
- kontrastowe oznaczenie przeszkód;
- montaż obniżonej ludy w biurze podawczym kancelarii i na recepcji;
- montaż platform schodowych i rampy umożliwiających poruszanie się po budynku osobom na wózkach.

Dzięki działaniom podjętym w latach 2021-2022 i w I połowie 2023:

- stworzono cztery miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami przed wejściem do Ministerstwa od ulicy Wspólnej 2/4;
- wykonano oznakowania schodów, zgodnie z §306 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych poprzez zastosowanie wyróżnień krawędzi rozpoczynającej i kończącej bieg schodów oraz spoczników. Oznakowania wykonano na pierwszym i ostatnim stopniu schodów na wszystkich klatkach schodowych budynku;
- wykonano pola uwagi przed wszystkimi schodami, mające pełnić funkcję

- ostrzegawczą;
- zainstalowano dodatkowe oznakowania (w tym dostosowane dla osób niewidomych i słabowidzących) wind posiadających udogodnienia dla osób ze szczególnymi potrzebami;
- zakupiono 2 szt. indukcyjnych pętli przenośnych z przeznaczeniem do stanowisk obsługi indywidualnej przy biurku lub ladzie; do rozmów między kilkoma osobami przy biurku lub stole o zasięgu do 1 metra;
- zainstalowano dodatkowe oznakowania toalet (w tym dostosowanego dla osób niewidomych i słabowidzących) w ilości 16 szt.;
- zainstalowano 16 szt. map tyflograficznych z planem toalety,
- zakupiono stoliki koktajlowe z regulacją wysokości oraz 2 stoły ergonomiczne dla osób ze szczególnymi potrzebami;
- zakupiono wyposażenie meblowe, mające na celu zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, są to w szczególności: stoły do spotkań w sali konferencyjnej z regulacją wysokości i wcięciem, dodatkowo w ministerstwie użytkowane są biurka z regulowaną wysokością, krzesła pracownicze o podwyższonych parametrach;
- zakupiono 4 szt. misek dla psów przewodników;

Prace ujęte w planie na rzecz poprawy zapewniania dostępności są i będą kontynuowane.

MFIPR także jako pracodawca podejmuje szereg działań mających na celu budowanie przyjaznego środowiska pracy, uwzględniającego potrzeby wszystkich pracowników, w tym osób z niepełnosprawnościami. Działania Ministerstwa jako pracodawcy obejmują m.in.:

1. Budowanie świadomości i otwartości poprzez programy edukacyjne skierowane do pracowników (takie jak cykl wydarzeń „Dostępne Ministerstwo”), które zapoznają pracowników z różnymi rodzajami niepełnosprawności, poszerzają wiedzę o barierach i rozwiązaniach oraz budują kulturę akceptacji.
2. Szkolenia dla pracowników, np.:
 - regularne szkolenia, „ABC dostępności” czy „Komunikacja z osobami ze szczególnymi potrzebami”, wspierają rozwój kompetencji w zakresie dostępności i współpracy z osobami z niepełnosprawnościami;
 - kursy z Polskiego Języka Migowego, które umożliwiają lepszą komunikację z osobami niesłyszącymi;
 - szkolenia adaptacyjne dla nowo zatrudnionych pracowników, które uwzględniają elementy związane z dostępnością.
3. Eliminacja barier poprzez poprawę dostępności komunikacyjnej – na szkoleniach i spotkaniach z udziałem osób z niepełnosprawnościami Ministerstwo zapewnia np. tłumacza języka migowego, umożliwia aplikowanie o pracę online, bez zbędnych formalności. Formularze aplikacyjne zawierają możliwość zgłoszenia specjalnych potrzeb (np. asystenta pracy, powiększonego tekstu).
4. Dostosowanie stanowisk pracy pod kątem korzystania przez osoby z niepełnosprawnościami (np. wyposażenie w krzesła o rozszerzonych parametrach czy biurka z automatyczną regulacją wysokości).

W ogłoszeniach o pracę Ministerstwo zachęca osoby z niepełnosprawnością do aplikowania na wolne stanowiska w MFIPR oraz stosuje zasadę pierwszeństwa

w zatrudnieniu zgodnie z ustawą o służbie cywilnej. Każde ogłoszenie o pracę zawiera dodatkowo szczegółowe informacje na temat warunków wykonywania pracy, co pozwala kandydatom ocenić, czy spełnia ich potrzeby. Na bieżąco Ministerstwo monitoruje i analizuje liczbę aplikacji od osób z niepełnosprawnościami. Ministerstwo uczestniczy także w programie „Staże zawodowe” finansowanym przez PFRON. W 2024 roku przyjęto 43 stażystów z niepełnosprawnościami, a od 2020 roku zorganizowano staże dla około 80 osób. Staże umożliwiają zdobycie doświadczenia, rozwój kompetencji i poznanie kultury organizacyjnej Ministerstwa.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że działania w zakresie dostępności jednostek podległych i nadzorowanych przez MFiPR

(link do listy jednostek podległych i nadzorowanych :

<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/organy-nadzorowane-lub-podlegle>)

są opisane w deklaracjach dostępności umieszczonych na stronach internetowych tych podmiotów – zgodnie z wymaganiami przepisów prawnych, dotyczących dostępności cyfrowej.

2. Czy w ministerstwie oraz jednostkach podległych istnieje specjalnie powołany zespół lub pełnomocnik ds. dostępności? Jeśli tak, jakie są jego kompetencje oraz planowane działania na rzecz zwiększenia dostępności?

W Ministerstwie, zgodnie z wymogami art. 14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2024 poz. 1411) wyznaczono koordynatora do spraw dostępności. Jego dane dostępne są na stronie internetowej MFiPR pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/koordynator-dostepnosci>.

Do kompetencji koordynatora ds. dostępności należą:

- wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do usług świadczonych przez MFiPR;
- przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w MFiPR;
- monitorowanie działalności MFiPR w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- kontakty telefoniczne oraz e-mailowe z pracownikami innych departamentów w MFiPR dotyczące wdrażania dostępności;
- kontakty telefoniczne oraz mailowe z klientami zewnętrznymi, w tym obsługa skrzynki pocztowej koordynatora dostępności w MFiPR.

Jedną spośród jednostek podległych i nadzorowanych MFiPR – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) wyznaczyła koordynatora ds. dostępności i opracowała plan na rzecz poprawy zapewniania dostępności (mimo braku prawnego wymogu w tym zakresie). Informacje nt. działań koordynatora oraz ww. plan znajdują się na stronie www. PARP (link do strony:

https://www.parp.gov.pl/component/site/site/koordynator_dostepnosci).

3. Czy ministerstwo przeprowadziło audyt dostępności swoich usług i przestrzeni, zgodnie z wymogami ustawy? Jeśli tak, jakie wnioski wynikły

z tego audytu i jakie działania zostały podjęte na podstawie jego rekomendacji?

Ustawa o zapewnianiu dostępności nie wymaga wprost realizacji tzw. audytów dostępności w podmiotach publicznych. Niemniej jednak, MFiPR jeszcze przed wejściem w życie ww. ustawy, w marcu 2017 r. przeprowadzono badanie dostępności budynków Ministerstwa dla osób

z niepełnosprawnościami. Badaniu poddano następujące elementy:

- najbliższe otoczenie budynku – chodniki otaczające budynek (możliwość dotarcia do budynku osób z trudnościami w poruszaniu się i osób niewidomych), odległość od przystanków komunikacji miejskiej, elementy oznakowania wskaźnikowego poziomego dla osób niewidomych;
- oznakowanie budynku;
- obszar wejść do budynku;
- przestrzeń poruszania się po budynku – ciągi komunikacyjne, klatki schodowe, pomieszczenia, windy;
- oświetlenie wewnątrz budynku – natężenie na ciągach komunikacyjnych i w pomieszczeniach;
- kolorystyka ścian, podłóg i wyposażenia - kontrasty barwne pomiędzy tymi elementami;
- pomieszczenia higieniczno-sanitarne;
- system informacji w budynku;
- system alarmowy;
- parking dla użytkowników budynku.

W wyniku realizacji badania opracowano szereg rekomendacji dla zwiększenia dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej budynku dla osób ze szczególnymi potrzebami. Między innymi na ich podstawie wdrożono pierwsze inwestycje związane z poprawą dostępności w budynku MFiPR oraz budynku obecnie użytkowanego przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Szczegółowe wnioski i rekomendacje znajdują się w raporcie z ww. audytu.

4. Jakie działania zostały podjęte przez ministerstwo oraz jednostki podległe w celu zwiększenia dostępności swoich usług dla osób głuchych?

5. Czy zainstalowano w jednostkach podległych rozwiązania wspierające, takie jak systemy wspierające komunikację wizualną lub zapewnienie tłumaczy języka migowego?

Poniżej wspólna odpowiedź na pytanie nr 4 i 5.

W celu zwiększenia dostępności MFiPR w obszarze dostępności informacyjno-komunikacyjnej zapewniono:

- dostęp do usług tłumacza polskiego języka migowego (PJM) na wydarzeniach organizowanych w MFiPR – dzięki temu wydarzenia, konferencje, seminaria są dostępne dla osób głuchych;
- możliwość skorzystania z aplikacji Tłumacz Migam – dla osób odwiedzających urząd, jak i pracowników Ministerstwa. Na recepcji oraz w głównej sali konferencyjnej, zlokalizowanej na parterze budynku.
(https://tlumacz.migam.org/ministerstwo_funduszy_i_polityki_regionalnej)
- Pracownicy Ministerstwa mają możliwość nauki polskiego języka migowego (PJM);
- opis zadań Ministerstwa dostępny w polskim języku migowym (PJM) na stronie internetowej Ministerstwa.

6. Czy istnieje plan szkoleń dla pracowników ministerstwa i jednostek podległych, który podnosi świadomość i umiejętności w zakresie obsługi osób głuchych?

W MFiPR corocznie jest tworzony plan szkoleń dla pracowników Ministerstwa, w planie szkoleń jest pozycja dotycząca kursu polskiego języka migowego (PJM) dla pracowników. Kurs jest realizowany od kilku lat, obecnie na trzech poziomach zaawansowania.

7. Czy pracownicy są szkoleni z podstaw języka migowego oraz jak radzić sobie z obsługą osób głuchych, aby zapewnić sprawną i godną obsługę?

W MFiPR cyklicznie odbywają się szkolenia z dostępności działań komunikacyjnych, w tym z komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami słuchu. W ramach Planu działania Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2023-2024 zaplanowano działania na rzecz wzrostu świadomości pracowników Ministerstwa na temat dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz właściwych zachowań w kontakcie z osobami z niepełnosprawnością. Informacje dotyczące dostępności są przekazywane w ramach szkoleń do służby przygotowawczej i szkoleń dla nowych pracowników, a aktualnie przygotowany jest film szkoleniowy w tym zakresie.

8. Jakie są harmonogramy wdrażania ewentualnych inwestycji i jakie środki finansowe są na nie przeznaczane?

Inwestycje w zakresie zwiększenia dostępności informacyjno-komunikacyjnej MFiPR będą stale wdrażane w kolejnych latach, w związku z realizacją ww. Planu działania Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Przewidziany koszt realizacji tych inwestycji to kilkaset tysięcy złotych, wynikający między innymi z kosztu zapewnienia dostępu do tłumacza PJM na spotkaniach i konferencjach czy w ramach tworzonych multimediiów i wybranych tekstów oraz zapewnienia ciągłości funkcjonowania tłumacza PJM online dostępnego na recepcji oraz przez stronę internetową Ministerstwa.

Aktualnie MFiPR planuje wykonanie montażu urządzeń transportu bliskiego tj. dwóch kompletów platform przyschodowych dla osób z niepełnosprawnościami oraz balustrady zabezpieczające o wartości zamówienia ok. 375 tys. zł.

9. Czy ministerstwo rozważa wprowadzenie nowych rozwiązań cyfrowych, które mogą wspierać osoby głuche?

Obecnie nie jest planowane wprowadzenie dodatkowych wobec już funkcjonujących w MFiPR rozwiązań dla ww. grupy.

10. Czy przewidywane jest wdrożenie tłumacza języka migowego online w kontaktach z instytucjami publicznymi, a także wykorzystanie nowych technologii w celu eliminacji barier komunikacyjnych?

Już obecnie MFiPR zapewnia możliwość skorzystania z aplikacji Tłumacz Migam – dla osób odwiedzających urząd, jak i pracowników Ministerstwa, dzięki wykorzystaniu tableta dostępnego na recepcji Ministerstwa. Ponadto MFiPR umożliwia dostęp do usługi Tłumacza Migam on-line, przez swoją stronę internetową. Usługa ta umożliwia połączenia wideo z tłumaczem języka migowego z poziomu przeglądarki internetowej, aplikacji mobilnej oraz dowolnego urządzenia z kamerą. Usługa ta jest dostępna w dni robocze

w godzinach pracy urzędu 8:15-16:15.

(https://tlumacz.migam.org/ministerstwo_funduszy_i_polityki_regionalnej)

Z poważaniem

z up. Ministra

Monika Sikora

Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/